

ชื่อเรื่อง **สุขลักษณะ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องส้วมสาธารณะ
และการปนเปื้อนเชื้อกลุ่มโคลิฟอร์มแบคทีเรีย ในห้องส้วมสาธารณะ
ที่ตั้งภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง**

ผู้วิจัย **นิฏกร สุขเสริม**

สาขาวิชา **สาธารณสุขศาสตร์**

ปีการศึกษา **2560**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสุขลักษณะ ความพึงพอใจของผู้ที่เข้ามาใช้บริการส้วมสาธารณะ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 375 คน และศึกษาการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มแบคทีเรียบนพื้นผิวอุปกรณ์ที่อยู่ในห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 148 ห้อง ได้แก่ สายฉีดชำระ/ ชันน้ำ ก๊อกน้ำอ่างล้างมือ ที่กดโถส้วม/ก๊อกน้ำในส้วม ที่กดโถปัสสาวะชาย ฝารองนั่งโถโครก กลอนประตูหรือลูกบิดประตู ทำการเก็บวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษา พบว่า

1) การศึกษาระดับความพึงพอใจในการใช้บริการห้องน้ำสาธารณะภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในภาพรวมพบว่า ผู้ใช้บริการห้องส้วมสาธารณะมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 (S.D. = 0.32) และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านความเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 (S.D. = 0.54) รองลงมาคือ ด้านความสะอาด อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 (S.D. = 0.46) และด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.25 (S.D. = 0.32)

2) การศึกษาสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการห้องส้วมสาธารณะภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เลือกใช้ส้วมนั่งของ ร้อยละ 58.93 เนื่องจากโถส้วมนั่งราบไม่สะอาด ร้อยละ 74.66 การปฏิบัติตัวเมื่อใช้โถส้วมนั่งราบ พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ นั่งเลย ร้อยละ 67.2 เหตุผลของผู้ใช้บริการที่ขึ้นเหยียบบนโถส้วม พบว่า โถนั่งสกปรก กลัวติดเชื้อโรค ร้อยละ 43.74 การราดน้ำของผู้ใช้บริการห้องส้วม พบว่า ส่วนใหญ่มีการราดน้ำทั้งก่อน และหลังใช้ส้วม ร้อยละ 58.4 การปฏิบัติหลังจากเข้าห้องส้วมของผู้ใช้บริการ พบว่า ส่วนใหญ่ล้างมือ

ด้วยสบู่และน้ำ (ถ้ามีสบู่ให้บริการ) ร้อยละ 37.9 การเปิดปิดก๊อกน้ำผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ เปิด-ปิด
ได้เลยโดยไม่ต้องทำความสะอาด ร้อยละ 51.2 และ ส่วนใหญ่ที่กระจายชำระในถังขยะ ร้อยละ
50.9

3) การศึกษาการปนเปื้อนเชื้อ โคลิฟอร์มแบคทีเรีย ณ จุดสัมผัสในห้องส้วมชายและหญิงใน
ภาพรวมพบว่า ฝารองนั่งจุดที่การปนเปื้อนมากที่สุดคือฝารองนั่ง โถชักโครก ร้อยละ 69.6 รองลงมา
คือสายฉีดชำระ/ขันตักน้ำ ร้อยละ 66.89 และที่กดโถส้วม/ก๊อกน้ำในส้วม ร้อยละ 60.13 ตามลำดับ
เมื่อพิจารณาการจุดสัมผัสปนเปื้อนเชื้อ โคลิฟอร์มแบคทีเรียในห้องน้ำชาย พบว่า จุดที่พบการ
ปนเปื้อนมากที่สุด คือบริเวณ ฝารองนั่งโถชักโครก ร้อยละ 77.02 รองลงมาคือ ที่กดโถส้วม/ก๊อกน้ำ
ในส้วม ร้อยละ 75.67 และสายฉีดชำระ/ขันตักน้ำ ร้อยละ 55.4 ตามลำดับ ส่วนจุดสัมผัสในห้องน้ำ
หญิงที่พบการปนเปื้อนเชื้อ โคลิฟอร์มแบคทีเรียมากที่สุด พบว่า สายฉีดชำระ/ขันตักน้ำ ร้อยละ
74.37 รองลงมาคือฝารองนั่งโถชักโครก ร้อยละ 62.16 และกลอน/ลูกบิดประตูด้านใน ร้อยละ 59.45
ตามลำดับ

Research Title	Hygienic condition and Satisfaction of Public Toilet Users and Contamination of Coliform Bacteria in Public Toilets inside Muban Chombueng Rajabhat University.
Researcher	Nattakon Sukserm
Program	Public Health
Academic Year	2017

ABSTRACT

This research purposed to study hygienic condition and satisfaction of public toilet users and contamination of coliform bacteria in public toilers inside Rajabhat University, Chombueng Village. There were 375 sample users and the research collected data from 148 public restrooms including bidet shower/bowl, faucet on the sink, flush valves on the toilet and male lavatory, seat and cover, and door lock or doorknob, using the descriptive statistics to analyze the data.

According to the study,

1) The overall study of satisfaction level towards the use of public toilets inside Rajabhat University, Chombueng Village found that the satisfaction of the users is at the medium level with the mean at 2.70 (S.D. = 0.32). Considering each aspect, sufficiency gains the highest satisfaction but still is at the medium level with the mean at 3.11 (S.D. = 0.54). Secondly, cleanliness is at the medium level with the mean at 2.84 (S.D. = 0.46), and security is at the low level with the mean at 2.25 (S.D. = 0.32).

2) The study of personal hygienic conditions of the public toilets users in Rajabhat University, Chombueng Village found that most or 58.93% select the squat toilet due to the dirt on the general type of toilets or 74.66%. Regarding the habits when using the general toilet, most people or 67.2% sit on the seat. For those who stamp their feet on the seat, the reasons are the dirt on the seat and fear of pathogen for 43.74%. For those who wash the toilet, most users wash before and after using for 58.4%. For the habits of after-toilet use, most users wash their hands with soap and water (if there is soap provided) for 37.9%. For the use of faucet, most users turn it

on and turn it off without washing for 51.2%. And the majority of them leave tissues in the bin for 50.9%.

3) According to the overall study on contamination of coliform bacteria at the touch points in male and female toilets, it was found that the most contaminated areas are the seat or 69.6%, bidet shower/bowl or 66.89%, and the third is the flush valve or 60.13%, respectively. Regarding on contamination of coliform bacteria at the touch points in male toilets, it was evident that the most contaminated areas are the seat or 77.02%, flush valve or 75.67%, and bidet shower/bowl or 55.4%, respectively. Regarding on contamination of coliform bacteria at the touch points in female toilets, it was evident that the most contaminated areas are bidet shower/bowl or 74.37%, the seat or 62.16%, and door lock/door know or 59.45%, respectively.